

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2005, declarate de avocatul Boris Druță și de inculpatul

Covalevschi Artur XXXXXX.

instanța de fond:

Termenul de examinare,

25.03.2005 – 30.03.2005,

instanța de apel:

20.04.2005 – 02.06.2005,

instanța de recurs:

09.08.2019 – 23.10.2019.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 30 martie 2005, Covalevschi Artur a fost condamnat în baza art. 186 alin. (1) lit. f) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 1 an.

2. Instanța de fond a constatat că la 21 decembrie 2004, în timpul nopții, inculpatul Covalevschi A., având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin acces liber, aflându-se în atelierul ce aparține SRL „Natron V”, situat în XXXXXX XXX, XXXXXX, a sustras o mașină-unealtă de frezat lemn de model „Makita” la preț de 7694 lei, un ferestruu de tratoraj electric de model „PMZ-6000Ă” - 1800 lei, un sfredel electric de model „Phident HD-13” - 1500 lei, un complet de freze - 3000 lei, un ferestruu - 50 lei, un prelungitor electric - 80 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu în proporții mari, în sumă de 14.124 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și i-a reîncadrat acțiunile de la art. 195 alin. (1) Cod penal în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, ca sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, deoarece suma de 7220 lei nu constituie o daună mare sau considerabilă pentru un agent economic, care practică activitate de antreprenoriat.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, că inculpatul a fost anterior condamnat, însă antecedentele penale sunt stinse, a recunoscut vina și s-a căit sincer, se caracterizează satisfăcător, iar partea vătămată a cerut să nu-i fie aplicată o pedeapsă aspră, concluzionând că reeducarea și corectarea acestuia este posibilă fără izolare de societate.

3. Procurorul în procuratura sect. Ciocana, Pavel Vinițchi, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Apelantul a invocat că în cadrul examinării cauzei, partea vătămată a confirmat că prețul bunurilor sustrase este mai mic, constituind suma de 7220 lei, iar prejudiciul cauzat este considerabil.

Deci, instanța de fond urma să aprecieze probele administrate în ansamblu, obiectiv și sub toate aspectele, cu pronunțarea unei sentințe de condamnare în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și aplicarea unei pedepse în limita sancțiunii articolului solicitat.

3.1. Reprezentantul părții vătămate SRL „Natron V”, Vladiuc A., la fel a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, fiind încasată și paguba materială.

Apelantul a indicat că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă și că încercările de a-l contacta pe acesta pentru a soluționa problema, nu s-au soldat cu succes.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din **02 iunie 2005**, apelul reprezentantului părții vătămate SRL „Natron V”, Vladiuc A., în latura penală a fost respins ca nefondat.

Au fost admise ambele apeluri în rest, casată parțial sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre.

Covalevschi Artur a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv de la 14.03.2005 până la 30.03.2005.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SRL „Natron V” a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

Instanța de apel, a conchis că acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, ca furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, deoarece instanța de fond, corect stabilind fapta inculpatului, greșit a constatat că paguba nu este considerabilă pentru un agent economic care practică activitate de antreprenoriat.

Astfel, potrivit art. 126 Cod penal, caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunului pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, fapt care nu a fost luat în considerație de

instanța de judecată la reîncadrarea acțiunilor inculpatului. Ori, inculpatul a sustras de la partea vătămată mijloacele de producție și, ca rezultat, aceasta și-a încetat activitatea suportând și un venit ratat, fiind greșită concluzia că paguba în sumă de 7220 lei nu este considerabilă pentru partea vătămată.

Totodată, apelul părții vătămate în partea civilă se admite, urmând ca asupra quantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă, în corespundere cu art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, deoarece în instanța de fond reprezentantul părții vătămate, Vladiuc A., a declarat că mărimea daunei nerecuperate constituie 470 lei, iar în instanța de apel a solicitat 6000 lei.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a fost anterior condamnat de mai multe ori, având antecedentele penale stinse, că a recunoscut vina, concluzionând că reeducarea și corectarea acestuia este posibilă prin aplicarea unei pedepse cu închisoare pe termenul minim prevăzut de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

5. La 20 mai 2019, avocatul Boris Druță a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond, cu aplicarea față de inculpat a prevederilor Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Recurentul a invocat că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit.

Din momentul săvârșirii infracțiunii de către inculpat s-a modificat legislația, fiind adoptate și câteva legi privind amnistia, în prezent fiind oportună aplicarea față de acesta a prevederilor Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova ori, infracțiunea săvârșită nu mai prezintă pericol social.

Totodată, în decursul anilor cât inculpatul s-a aflat în Rusia, nu a comis alte infracțiuni sau încălcări ale legislației.

A făcut cunoștință cu decizia instanței de apel la 17.05.2019, astfel că urmează a fi repus în termenul de declarare a recursului ordinar, fiind oportună aplicarea termenului de prescripție.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 p. 2, 6 Cod de procedură penală.

5.1. La 29 iulie 2019, a declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită casarea deciziei instanței de apel, și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă nonprivativă de libertate.

Recurentul a indicat că, fiind bolnav incurabil, imediat după pronunțarea sentinței a plecat în Crimeea, însă după 14 ani s-a însănătoșit și revenind în Republica Moldova, la 17.05.2019 a fost reținut pe Aeroportul Chișinău.

Nu cunoștea despre faptul că a fost rejudecată cauza, se căiește sincer de cele comise, fiind posibilă aplicarea în privința lui a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor respective pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță.

Însă, în corespundere cu art. 3 Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească. Conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de

recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) și (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat decizia integrală la 02 iunie 2005, în prezența avocatului Natalia Ciursin și în lipsa inculpatului (*f.d. 140-141*).

Deci, hotărârea atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 02 iunie 2005, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 03 iulie 2005.

Totodată, potrivit ștampilei de pe plic, recursul avocatului a fost depus la oficiul poștal la 19 mai 2019, iar al inculpatului - la 26 iulie 2019 și înregistrate la Curtea Supremă de Justiție pe 19 mai și 29 iulie 2019, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d. 207, 211, 212, 217, pct. 5., 5.1. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursurilor respective în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursurile nominalizate.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nicio altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Astfel, odată ce sunt depuse peste termen, recursurile ordinare de pe rol urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Boris Druță și de inculpatul Covalevschi Artur XXXX împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2005, deoarece sunt declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 noiembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun